

[Hauch.]

land, og fascisme, som vi kendte det i Italien, og kommunisme, som vi kender det i Rusland. Hvilken form russerne måtte ønske at leve under i statsretlig henseende, skal vi ikke blande os i. Vanskeligheden for de andre folk i verden opstår i det øjeblik, man prøver at indføre den russiske ideologiske indstilling i andre folkeslag, og det lader sig ikke nægte, at det meget hurtigt viste sig under forhandlingerne i De Forenede Nationer, at de lande, der sluttede sig til den politimæssige styreform, som man er tilhænger af i Rusland og de tilsluttede stater, kom til at stå som en hindring for et frugtbart samarbejde i De Forenede Nationer. Det er dybt beklageligt, at forholdet skulle udvikle sig på den måde.

Det viste sig desværre meget hurtigt, at Rusland og de lande, hvis ideologiske indstilling var sammenfaldende, frivilligt eller påtvunget, med den russiske, samarbejdede på en måde, som udryddede de regeringsformer, man havde haft i de lande, der nu ligger indenfor det store russiske interesseområde. Det måtte vække bekymring, at randstaterne blev udslettet. Det måtte vække ængstelse, at Polen blev tvunget ind, såvidt vi da kan se, i det interesseområde, hvor en anden ideologi hersker end den amerikanske og vesteuropæiske. Det vakte frygt, da det viste sig, at Bulgarien, Rumænien og Jugoslavien, mellem hvilket sidste land og Rusland forholdet dog måske ikke er så kærligt, som det har været, blev draget ind under dette område, og det vakte navnlig bestyrtelse, da også Ungarn og særlig Tjekkoslovakiet blev ledet ind under den ideologiske indstilling og politimæssige regeringsform, som er karakteristisk for det russiske styre. Det var derfor også naturligt, at ængstelsen for, at den russiske politik, som havde sat sine frugter i forholdet til de lande, jeg her har nævnt, skulle fortsætte sin ekspansion, sin udvikling.

Jeg skal slet ikke her komme ind på en udredning af de forhold, som førte til samtalerne mellem Amerika og vesteuropæiske nationer om at skabe en sikkerhed i forbindelse med De Forenede Nationer, som man ikke fandt gav fyldestgørende sikkerhed for freden i verden. Jeg skal kun henvise til, at vi under denne udvikling kom i samarbejde med vore brødrefolk i Norden. Jeg ønsker ved denne lejlighed at fremhæve, at det tilbud, som det svenske folk gav sine nordiske brødrefolk i forbindelse med spørgsmålet om en nordisk fællespagt, er udtryk for et storsind, som jeg tror i historiens lys vil komme til at stå som et strålende eksempel

på, jeg er ikke bange for at bruge udtrykket brodersind og samarbejdsånd mellem Nordens folk. Jeg tror, man i historiens lys vil bedømme dette skridt fra svensk side som i virkeligheden et af de mest storslåede, der i flere århundreder er blevet foretaget fra en nations side, så meget mere som man må huske, at Norge og Danmark, mishandlet af den tyske besættelse, frataget alt, hvad de rådede over af muligheder for at forsvare sig, fra Sverige mødte et tilbud om, at det ville betragte Danmarks og Norges områder som sit eget, forsåvidt de blev udsat for angreb udefra.

Jeg beklager meget dybt, at disse forhandlinger, der her blev ført, ikke førte til et positivt resultat, men jeg ønsker i samme åndedræt at fremhæve, at jeg anser det for væsentligt bedre, at man sluttede disse forhandlinger uden at gøre forsøg på at klynke skårene sammen til en overenskomst, som alligevel ikke ville have haft det ærlige præg, som man må forlange af en sådan overenskomst, og når jeg har det store håb, at det skal blive muligt for nordens lande og folk under den fremtidige udvikling at finde hinanden i et tæt samarbejde, måske også i et forsvarsmæssigt samarbejde, så står det mig helt klart, at mulighederne herfor ville ikke have været tilstede, dersom man havde lappet noget sammen, der i virkeligheden ingen dyberegående realitet havde. Jeg håber og tror på, at forholdene vil udvikle sig sådan, at nordens folk kan komme til at stå tættere sammen i de tider, der kommer, end der er mulighed for i øjeblikket.

Da muligheden for dette nordiske samarbejde ikke mere eksisterede, var det jo ganske naturligt, at den tanke måtte opstå, hvordan Danmark så var stillet, og det blev meget hurtigt klart, at der i virkeligheden kun var to muligheder for vort land, enten den, at vi lå våbenløse og venneløse hen, eller den, at vi sluttede os til den nordatlantiske pagt.

Regeringspartiet, venstre og de konservative enedes meget hurtigt om, at man måtte undersøge, om det ville være muligt for os, om det ville skabe nogen sikkerhed for os, om det modtog den amerikanske indbydelse, som vi havde fået besked om at vi kunne få, dersom vi måtte ønske det. Jeg anser det for ganske overordentlig lykkeligt, at det blev besluttet, at udenrigsministeren skulle rejse til Amerika og der søge oplysninger, som kunne gøre det klart, om vi burde modtage denne indbydelse, med andre ord søge sikkerhed for, at det, vi her stod overfor, ikke var noget, som vi behøvede